

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส10241 (สพท)

รับที่ : ธ12262/56 ร. 6 9.

วันที่ : 27 ส.ค. 56 เวลา : 15:27

เรื่อง : ขออนุมัติ/อ. ๒๕๖
กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ ศธ ๐๓๐๕/ทว๕๗

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖

สพท.รับที่ 499

วันที่ 27 ส.ค. 2556

เวลา 15:20

เรื่อง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๐๐ ชุด

๑. เรื่องเดิม

ข้อมูลจากการสำรวจ การศึกษา การวิจัยของหน่วยงานและสถาบันต่างๆ บ่งบอกว่ามีสภาพปัญหาหลักที่เกิดกับเยาวชนสตรีซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาหลายประการ ได้แก่ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การกระทำความผิดทางกฎหมาย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันเหมาะสมและการตั้งครรภ์ไม่พร้อม การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การติดยาเสพติด รวมทั้งปัญหาอื่นๆอีกมากมายที่ทำให้โอกาสในการพัฒนาศักยภาพของเด็กเหล่านี้เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศถูกทำลายไป

ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ผู้ที่มิมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้พยายามผลักดันการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนสตรีที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆดังกล่าว รวมทั้งกลุ่มสตรีต่างๆ ให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศผ่านการสร้างกลไกขับเคลื่อนเพื่อป้องกัน และแก้ไขในแนวทางและวิธีการต่างๆ ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนพัฒนามหาบัณฑิต การมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีไทยที่โดยส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษาให้สามารถพึ่งพาตนเอง ดูแลครอบครัว และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สภาการศึกษา ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนานโยบาย แผน ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนานโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาศักยภาพสตรีในสถานศึกษาได้จัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) โดยได้นำนโยบายด้านการพัฒนาสตรีซึ่งเป็นภารกิจเร่งด่วนของรัฐบาลมาเป็นหลักการในการจัดทำ รวมทั้งนำหลักการ แนวคิดของแผนพัฒนาสตรี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และนโยบายรัฐบาลในการจัดตั้งกองทุนพัฒนามหาบัณฑิตมาบูรณาการและกำหนดแนวทางการพัฒนา ยุทธศาสตร์การดำเนินงานพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีใน ๓ ส่วนคือ การพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ การพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพเชิงเศรษฐกิจ และการสร้างภูมิคุ้มกันครอบครัวและตนเอง และนำเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การ

/พัฒนา...

พัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) โดยให้ปรับแก้ไขให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒. การดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีการดำเนินงานเพื่อการจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) ดังนี้

๑) ประชุมคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา จำนวน ๗ ครั้ง เพื่อศึกษาสถานการณ์ ปัญหาอุปสรรค แนวคิดและทิศทางการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในภาพรวมของประเทศไทย ความต้องการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา ตลอดจนกฎหมาย นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา และนำข้อมูลและผลการวิเคราะห์ที่ได้มาทำการสังเคราะห์จัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา รวมทั้งปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ตามความเห็นที่ได้จากการประชุมรับฟังความคิดเห็นและการสัมมนาและประชุมปฏิบัติการ

๒) จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทำการทดลองนำร่องสู่การปฏิบัติ

๓) จัดสัมมนาและประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และทักษะอาชีพต่างๆ ที่จำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพแก่เยาวชนสตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเยาวชนสตรีตามแนวประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนด และนำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ที่ผ่านการนำไปสู่การปฏิบัติแล้วนี้เสนอคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา

๔) นำเสนอ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ฯ ที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบของอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการ(ร่าง)ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) โดยได้รับความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการสภาการศึกษาไปพิจารณาดำเนินการปรับปรุง และจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำหลักการ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ของ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) ไปดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาสตรีไทยให้มีสุขภาพดี มีความรอบรู้ ทันท่วงทีทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งเสริมศักยภาพของสตรีเพื่อให้มีภาวะผู้นำมากขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง พร้อมก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันวางแผนการขับเคลื่อน และร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษาให้มีโอกาสเข้าถึง และได้รับการศึกษาทุกระดับ มีสุขภาพ มีความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สาระสำคัญของ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

๔. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) จะเป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายด้านการพัฒนาสตรีของรัฐบาล สู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ สร้างความเข้าใจร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างทั่วถึงและถูกต้อง เพื่อให้ภาคีทุกภาคส่วนร่วมกำหนดแผนงาน/โครงการในการกิจของหน่วยงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) ลดความซ้ำซ้อนและภาระในการทำงาน รวมทั้งร่วมดำเนินงานให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยต่อไป

๕. สารสำคัญของเรื่อง

(ร่าง)ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) มีแนวคิดพื้นฐานที่จะพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในการศึกษาทุกระดับการศึกษาที่เชื่อมโยงกับบทบาทสตรีตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรี ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีทั้งการพัฒนาเยาวชนสตรีทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ การพัฒนาทักษะความรู้ด้านอาชีพและศักยภาพทางเศรษฐกิจ และการสร้างครอบครัวอบอุ่นและภูมิคุ้มกันตนเองจากภัยสังคม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ยุทธศาสตร์นี้ผ่านการพิจารณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้ว โดยมีสาระสำคัญดังนี้

วิสัยทัศน์

เยาวชนสตรีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

พันธกิจ/กระบวนการ

- ๑) สร้างสรรค์
- ๒) พัฒนา
- ๓) ดำรงความยั่งยืน

เป้าประสงค์ภาพรวมของการพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา

- ๑) การพัฒนาเยาวชนสตรีต้องมีการพัฒนาในทุกระดับของพัฒนาการ
- ๒) การพัฒนาเยาวชนสตรีต้องครอบคลุมทั้งด้านทัศนคติ ค่านิยม การพัฒนาศักยภาพ ความเป็นผู้นำ
- ๓) เยาวสตรีไทยต้องเป็นคนดีและคนเก่งของสังคม
- ๔) เยาวสตรีไทยต้องมีการพัฒนาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของโลก
- ๕) เยาวสตรีไทยในสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทุกๆ ด้าน ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) แบ่งเป็น ๓ ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างภูมิปัญญา ทักษะชีวิต และค่านิยมสร้างสรรค์ อารมณ์ไว้ซึ่ง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวัฒนธรรมของเยาวชนสตรีไทย

การพัฒนาเสริมสร้างทักษะชีวิตและค่านิยมตามพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาที่ดี และเหมาะสม โดยกำหนดกลยุทธ์ในระดับอนุบาล เน้นเรื่องพัฒนาการทางสมอง และการให้ความรู้แก่พ่อแม่ เพื่อดูแลลูกให้มีสุขภาพร่างกายจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง ประถมศึกษา เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ประชาธิปไตย

ในครอบครัว มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษานับเรื่องการเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีวุฒิภาวะและส่งเสริมความเข้าใจเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง และอุดมศึกษา เน้นเรื่องมารยาท ความเป็นกุลสตรี การรักษาวินัยธรรมไทย การมีจิตอาสา และการเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต มีทักษะอาชีพพื้นฐาน และศักยภาพทางเศรษฐกิจของเยาวชนสตรี

การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพทางเศรษฐกิจของเยาวชนสตรี โดยพัฒนาทักษะความรู้ในด้านอาชีพเสริมตามความถนัดและความสนใจ ส่วนเรื่องการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ของครอบครัว เป็นการส่งเสริมเยาวชนสตรีให้มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำ มีกลยุทธ์ในการพัฒนาบทบาทผู้นำเยาวชนสตรีในเชิงรุกให้กล้าคิดกล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีจิตสำนึกของความเสียสละ มีจิตอาสา มีการส่งเสริมการแสดงออกของเยาวชนสตรีในเวทีสาธารณะ และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น เยาวสตรีมีภูมิคุ้มกันตนเองต่อภัยคุกคามของปัญหาสังคม

การสร้างครอบครัวอบอุ่น การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของเยาวชนสตรีต่อภัยคุกคามของปัญหาสังคมต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม การใช้ความรุนแรง ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เพื่อให้เยาวชนสตรีไทยมีความสามารถและภูมิคุ้มกันในการปกป้องตนเองได้ โดยใช้กลยุทธ์การถ่ายทอดความรู้ทักษะในการป้องกันตนเองให้แก่เยาวชนสตรี สร้างเครือข่ายการรณรงค์ป้องกันและเฝ้าระวังภัยของเยาวชนสตรี ตลอดจนหาช่องทางบรรเทาผลกระทบของเยาวชนสตรีที่ประสบปัญหา

๖. รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง)ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ไปดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการหรือนำแผนงานโครงการที่เป็นตัวอย่างไปดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพเยาวชนสตรีในสถานศึกษา(พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) สู่การปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๘๒๘๔ ต่อ ๒๕๓๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๑๑๒๙